

YÛNUS (A.S.)

Adı Kur'ân'da geçen peygamberlerden biridir. Soyu Bünyamin (a.s.) vasıtasıyla Hz. Yakup'a (a.s.) ve onunla Hz. İbrahim'e (a.s.) dayanmaktadır. İslâm tarihçilerine göre İsâ (a.s.) annesinin adıyla İsâ ibni Meryem olarak anıldığı gibi, Hz. Yûnus da (a.s.) Yûnus ibni Mettâ olarak anılmaktadır.

Ancak İmam-ı Buhârî'nin verdiği bilgiye göre ise, bu görüş yanlıştır. Aslında Mettâ, Hz. Yûnus'un (a.s.) annesinin değil, babasının adıdır

Hz. Yûnus'un (a.s.) Yakub'un (a.s.) torunlarından olduğu, Kur'ân'da şöyle haber verilmiştir:

"Nûh'a ve ondan sonra gelen peygamberlere vahyettiğimiz gibi, sana da vahyettik. Nitekim İbrahim'e, İsmail'e, İshâk'a, Yakub'a, torunlarına, İsâ'ya, Eyyûb'a, Yûnus'a, Harûn'a, Süleyman'a da vahyetmiş ve Davud'a da Zebûr'u vermiştik" (Nisâ Sûresi, 4:163).

Hz. Yûnus (a.s.) Asuriye Devletinin başkenti olan, Dicle nehrinin kıyısında, şimdiki Musul şehrinin karşısında harabeleri bulunan, nüfusu yüz bini aşkın **Ninova** kentinin halkına peygamber olarak gönderilmiştir. Bu husus Kur'ân'da şöyle geçmektedir: **"Ve onu yüz bin insana, ya da daha fazla olanlara peygamber gönderdik"** (Saffat Sûresi, 37:147).

Hz. Yûnus'un (a.s.) adı, Kur'ân'ın çeşitli yerlerinde geçmekle beraber, Kur'ân'ın onuncu sûresinin adı da Yûnus sûresidir.

Hz. Yûnus (a.s) milletini otuz üç yıl Allah'a imân etmeye, küfürden kurtulmaya davet etti. Ancak sadece iki kişi ona imân etti. Milletinin bu şekilde küfürde direnmesi ve imâna gelmemesi, Hz. Yûnus'un (a.s.) zoruna gitti. Yüce Allah onun bu kızgınlığını ve bunun neticesinde milletini terk etmeye kalkışmasını şöyle haber vermiştir:

"Zünnûn'a (Yûnus) gelince, o, öfkeli bir hâlde geçip gitmişti. Bizim kendisini asla sıkıştırmayacağımızı zannetmişti. Nihâyet karanlıklar içinde; "Senden başka hiç bir ilâh yoktur. Seni tenzih ederim. Gerçekten ben zalimlerden oldum!" diye niyaz etti." (Enbiyâ Sûresi, 21:87).

Allah'ın müsaadesi olmadan Hz. Yûnus'un (a.s.) ayrılmaya kalkışması, iyi netice vermemiştir. Ninova'dan ayrılmak için bir gemiye binmişti. Geminin batmaya yüz tutması üzerine yolculardan birinin suya atılmasına karar verdiler. Kimin suya atılacağını tesbit için de kur'a çekildi ve kur'a Hz. Yûnus'a (a.s) isâbet etti. Bu durum Kur'ân'da şöyle haber verilmiştir:

"Hz. Yûnus (a.s.) denize atıldıktan sonra bir balık onu yutmuştu. Burada Hz. Yûnus (a.s.) hatâsını anlamış ve nefsini kınamaya başlamıştı. Balığın

karnındaki karanlıklarda: “Senden başka ilâh yoktur. Sen eksikliklerden uzaksın, yücesin. Ben zalimlerden oldum!” (Enbiyâ Sûresi, 21:87) diye dua etmeye ve Allah'a yalvarmaya başladı. Bu şekilde imân ve inançla Allah'a sığınması neticesinde, Yüce Allah onu affetmişti. Bu durum Kur'ân'da şöyle dile getirilmiştir: **“Biz de onun duasını kabul ettik ve onu tasadan kurtardık. İşte biz, insanları böyle kurtarıyoruz”** (Enbiyâ Sûresi, 21:88).

Hz. Yûnus'u (a.s) bu sıkıntılardan kurtaran Yüce Allah, onun milletine de neticede hidâyeti nasip etti. Onlar da sonunda Allah'a imân edip Ona yöneldiler.

Resul-i Ekrem Efendimiz (a.s.m.) Hz. Yûnus'u (a.s.) şu sözleriyle övmüştür: **“Her kim ‘ben Yûnus ibni Mettâ’dan hayırlıyım’ dese, yalan söylemiştir”**